

Ljubljana, 18.4.2012

Zadeva: DOHODNINA IN UVELJAVLJANJE VIŠJIH SPLOŠNIH OLAJŠAV

Veliko zaposlenih z nizkimi dohodki je v letošnjem marcu v informativnem izračunu dohodnine za leto 2011 s strani DURS prejelo odločbo, da morajo poravnati premalo obračunane dohodnine v letu 2011. Največkrat se izkaže, da je problem v tem, da so imeli v letu 2011 obračunane previsoke olajšave na mesečni ravni.

Dejstvo je namreč, da morajo zaposleni preveriti ali jim pripada višja splošna olajšava ali ne, saj delodajalec ni seznanjen z vsemi ostalimi dohodki, ki jih prejema pri njemu zaposlena oseba in ki so predmet obdavčitve. DURS pravi (vir: lestvica za odmero dohodnine in olajšave), da se zaposlenemu upošteva nižja olajšava v primeru, ko ne želi, da se mu pri izračunu akontacije dohodnine upošteva povečana splošna olajšava. Tako bi se moral delodajalec obrniti na zaposlene, jim obrazložiti kje so dohodkovne meje za uveljavljanje višje splošne olajšave v danem letu. Na podlagi tega bi se zaposleni lahko odločil ali podpiše izjavo v kateri se strinja, da se mu pri izračunu akontacije dohodnine povečana splošna olajšava ne upošteva.

Dejstvo je, da je ob uveljavljanju te povišane olajšave neto plača na mesečni ravni višja, potrebno pa je biti pozoren, da celoletni bruto dohodki ne presežejo meje, ki je določena za upravičenost do te olajšave. V primeru da jo, bo zaposleni moral povrniti preveč zaračunane olajšave oziroma poplačati premalo zaračunano dohodnino čez leto.

V nadaljevanju pišem o tem kako so meje postavljene v letu 2012, da se bodo zaposleni na podlagi tega lahko odločili ali uveljavljajo povišano olajšavo ali ne.

Zakon o dohodnini pozna **tri olajšave**, ki nam pripadajo in so odvisne od višine našega bruto dohodka na letni ravni (bruto plače, bruto regres za letni dopust, nadomestila iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja, nadomestila in drugi dohodki iz obveznega socialnega zavarovanja, 13 plača, avtorske pogodbe itd., poleg tega pa še dohodek iz oddajanja premoženja v najem in prenos premoženjske pravice, dohodek iz kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti itd.; razen dohodka, ki je oproščen plačila dohodnine):

Če znaša skupni letni dohodek v EUR v letu 2012		Znaša olajšava v EUR
Nad	Do	
	10.622,06 EUR	6.373,24 EUR
10.622,06 EUR	12.288,26 EUR	4.319,30 EUR
12.288,26 EUR		3.228,45 EUR

Vir: DURS

Tako je ključni podatek za posameznika, ki se odloča o uveljavljanju povišane olajšave prav vsota njegovih dohodkov na letni ravni!!

POZOR!!

Najvišja olajšava v višini 6.373,24 EUR pripada zaposlenemu, ki ima na letni ravni do 10.622,06 EUR dohodka. V teh 10.622 EUR na letni ravni pa se poleg bruto plač všttevajo tudi vsi prej omenjeni dohodki, razen tistih, na katere po Zakonu ne plačujemo dohodnine. Enako velja za olajšavo v višini 4.319,30 EUR, ki pripada zaposlenim z bruto dohodki od 10.622,06 EUR do 12.288,26 EUR na letni ravni.

Primeri za leto 2012:

Lahko ima oseba nizke bruto dohodke, pa prejeme poleg tega še nadomestila ali oddaja nepremičnine v najem itd. in zaradi tega preseže 10.622,06 EUR na letni ravni. Posledica tega bo, da ne bo upravičena do dodatne olajšave in jo bo morala v primeru, da je zaradi nje skozi leto imela višjo neto plačo na mesečni ravni, povrniti pri letnem obračunu dohodnine!!!

Primer Minimalna plača:

763,06 EUR * 12 mesecev = 9.156,72 EUR
+ regres za letni dopust 763,06 EUR
+ 13 plača 500 €
= 10.419,78 EUR

v tem primeru naj oseba uveljavlja dodatno olajšavo, saj so njeni letni dohodki manjši od 10.622,06 EUR. S tem bo na mesečni ravni neto plača zaradi višje olajšave višja (pripadala ji bo olajšava v višini 531,10 EUR).

Primer 930 EUR bruto:

930,0 EUR * 12 mesecev = 11.160,00 EUR
+ regres za letni dopust 763,06 EUR
= 11.923,06 EUR

v tem primeru naj se oseba odloči za dodatno olajšavo, v višini 4.319,30 EUR na letni ravni (olajšava na mesečni ravni bo znašala 359,94 EUR), saj se njeni bruto dohodki na letni ravni uvrščajo med 10.622,06 EUR in 12.288,26 EUR.

Primer 930 EUR bruto plače:

- 930,0 EUR * 12 mesecev = 11.160,00 EUR
+ regres za letni dopust 900,00 EUR
+ 13 plača 500 €
= 12.560,00 EUR

v tem primeru naj se oseba **ne odloči** za dodatno olajšavo, saj ji pripada le splošna olajšava v višini 3.228,45 EUR (269,04 EUR na mesečni ravni). Če bi jo uveljavljala pa bi morala povrniti premalo plačano dohodnino.

Prav tako zaposlenim pripadajo olajšave za vzdrževane družinske člane. Na tem mestu naj opozorim le to, da naj vsak posameznik preveri kateremu od zakoncev se bolj splača prijaviti otroka – vedno naj otroka prijavi oseba, ki ima višje dohodke!!!

Na osnovi vsega povedanega vam priporočam, da preverite kolikšni bodo vaši letni bruto dohodki v letu 2012 in se na osnovi tega odločite katero olajšavo boste uveljavljali. Nemudoma tudi opozorite računovodsko službo v vašem podjetju, da se boste v letu 2013 izognili odločbam, ki bi vam nalagale plačilo dohodnine zaradi previsokih olajšav.

Pripravila

Mag. Andreja Poje, univ. dipl. ekon.
Samostojna ekonomska svetovalka ZSSS

